

ABCNet - no problems in SMS & Kazakh INTERNET!

Используй во благо в ноутбуке и iPad не порождая новых преград!

Латын әліпбиі негізіндегі қазақ әліпбиі.

Аа-Аа

Әә-Áá

Бб-Bb

Вв-Vv

Гг-Gg

Ғғ-Gh gh

Дд-Dd

Ее-Ее

Ёё-алып тастау

Жж-Jj

Зз-Zz

Ии-Iy iy-қазақ сөздерінде(киім-kiyim)

-Іі-орыс тілінен енген сөздерде
(министр-ministr, диск-disk)

Йй-Уу (Айтуар-Aytuar, арау-araу,
Бурабай – Burabay, Айыртау-Auyrtau)

- Іі (сөздің соңында, ортасында,
егер **й әрпі Ә, Ө, Ү, Ұ, Ы**-әріптерінен
кейін тұрса, онда **і** жазамыз Үй-Ўй,
күйініп-күйініп, сыйы- syiy)

Кк-Кк

Ққ-Qq

Лл-Ll

Мм-Mm

Нн-Nn

Ңң-Ng ng (маркетинг-marketing,
аң-ang)

Оо-Оо

Өө- Óó

Пп-Pp

Рр-Rr

Сс-Ss

Тт-Tt

Уу-Uu

Үү - Ўў (Ўкімет, Ўкі, Ўш, жүр-жүр, түн-
tүн)

Ұұ- Úú

Фф-Ff

Хх-Hh

Һһ-алып тастау

Цц-алып тастау (станция - stansiya),
бірақ шет тілден енген сөздерде түп
нұсқасында қалдыру, мысалы: концерт -
koncert

Чч-Ch ch

Шш-Sh sh

Щщ-алып тастау

Ъъ-алып тастау

Ыы- Уу (Almaty, Atyrau, byltyr)

Іі-Ii

Ьь-алып тастау, бірақ үндестік
заңына сәйкес қолдану қажет
(Tatiana, Kuzima Grigorievich)

Ээ-алып тастау (elektronika, emissiya)

Юю-Уу уу Южный-Yujny, Yura

Яя - Ya ya

Әріптерді қолдан жазу үлгісі:

**Aa Áá Bb Cc Dd Ee Ff Gg Hh Ii Jj Kk Ll
Mm Nn Oo Óó Pp Qq Rr Ss Tt Uu Úú Vv
Ww Xx Yy Ўў Zz**

SMS
Qadirli Dos!
Bú! ótpeli zamanda
qazaq tilin
joghалtsaq, isting bári
bos!
www.abcnet.kz
www.astana.tv
Kir, ýiren qoldan
Kórkeysin bizding
Qazaqstan!

ҚР Ұлттық патент ведомствосының жанындағы зерделік меншік агенттігі

Авторлік куәлік №164 12.12.94. Аймағанов Ж.Н.

Тел: +7 7172/534014 сот. 87079710232 e-mail: aymaganov@hotmail.com

www.abcnet.kz www.astana.tv www.burabay.com

Латын әліпбиі негізіндегі қазақ әліпбиінің кейбір түсініктемелері.

I. И-әрпі жазылуының мысалдары:

а) Іу- қазақ сөздерінде. Мысалы: ит - iyt, жиек - jiyek, Иса - Iysa, қи - qiу, жи - jiy, тасиды - tasiydy, ки - kiу, киім - kiyim, жиырма - jiuurma, **сүю –süiu, тию – tiyu, шынайы - shynauу ...**

б) І- орыс тілінен енген сөздерде. Мысалы: министр - ministr, станция - stansiya, конференция - konferensiya, Илья - Iiya, цикл - sikl, Владимир -Vladimir, кино - kino,...

с) Қазақ тілінде "і" мен "я" және "и" мен "ю" әріптері қатар тұратын сөздер кездеспейді, сондықтан "и" және "я" немесе әрпі қатар келген жағдайда оны "iya" деп жазған ыңғайлы. Мысалы: қияр - qiуar, сия - siya, сияқты - siyaqtu, Әлия - Áliya, Дария - Dariya,...

Сонымен қатар "ия"-жазылуы орыс тілінен енген сөздердің жазылу ережесіне сай келеді. Мысалы: химия - himiya, социология - sosiologiya, философия - filosofiya, физиология - fiziologiya, технология - tehnologiya,...

II. І-әрпінің қолданылуы:

а) ін - in, ірімшік - irimshik, ілгері - ilgeri, сілекейі - silekeyi, үшеуі – úsheui, Илияс- Iiyas, Инжу - Inju

б) Ә, ө, ү, ұ, Ы-әріптерінен кейін кездесетін «Й» әрпін белгілеу үшін. Өйткені қазақ сөздерінде «I» әрпі бұл әріптерден кейін кездеспейді. Оның үстіне осылай жазу әдемі көрінеді: үй – úi, үйретуі – úiretui, өйткені – óitkeni, Әйгерім – Áigerim, әйтеуір – áiteuir, сыйы - syiu

с) ь және ъ орнына үндестік заңы бойынша қолданылады. Мысалы: съезд - siezd, разъезд - raziezd, Татьяна - Tatiyana,...

III. Ң-әрпі жазылуының мысалдары:

а) Аң - ang, таң - tang, шаңғы - shangghy, дөңгелек - donggelek, таңертең - tangerteng, бұлаңдау - búlangdau, кеңес - kenges, еріңе - eringe

Енглиш тілінен енген сөздерді орысшаландырмай, бірден Енглиш тілі түп нұсқасында қазақша оқуымыз керек. Мысалы: Holding kompaniyasy, peyjing firmasy, marketing, reyting, konsalting, biling, sheyping,...

б) Сөзге -гiш, -ген, -гелі, ге, гi сияқты жұрнақтар жалғанса, "ng" -"нг" болып оқылады. Мысалы: сенгiш - sengish, көнгiш - kóngish, көрінген - kóringen, сүйгенге- súigenge, үстiнгi – ústingi, төменгi - tómengi, түнгi – túngi

с) Кейбір сөздердің оқылуын есте сақтау керек. Мысалы: жауынгер - jauyngert, Амангелді - Amangeldi, інген - ingen, енген-engen...

IV. Ц-әрпін алып тастау.

Оның орнына S-әрпін қолдану, бірақ халықаралық сөздерде **С** қолданылуы қажет ал дыбыс **с** болады. Мысалы: цех - seh, цемент - cement, концерт - koncert, цирк - sirk, центр- centr, цент-cent, Целиноград-Celinograd.

V. Ё, Һ, Ц, Щ, Ъ, Ь, Э - әріптерін алып тастау.

Монтёр - montyor, қаһарман -qaharman, ащы - ashу, тұщы - túshу, пальма - palma,...

ҚР Ұлттық патент ведомствосының жанындағы зерделік меншік агенттігі

Авторлік куәлік №164 12.12.94. Аймағанов Ж.Н.

Тел: +7 7172/534014 сот. 87079710232 e-mail: aymaganov@hotmail.com

www.abcnnet.kz www.astana.tv www.burabay.com